P 3

FACTSHEET SCHIJNERKENNINGEN

Wat is een schijnerkenning?

Een schijnerkenning vanwege een verblijfstitel is een erkenning, die uitsluitend is gericht op het verkrijgen van toelating en een recht van verblijf en niet op het vestigen van familierechtelijke betrekkingen tussen de erkenner en kind. In met name de volgende twee gevallen kan een erkenning een verblijfsrecht opleveren:

1. Als deze gedaan wordt door een Nederlandse erkenner en daardoor het kind (jonger dan 7 jaar met een nationaliteit van buiten Europa) Nederlander wordt. Het kind ontleent dan zijn recht van verblijf in Nederland aan zijn Nederlanderschap. Maar ook de moeder, met de nationaliteit van een land buiten Europa, kan aan de Nederlandse nationaliteit van het kind een afgeleid verblijfsrecht ontlenen op grond van het arrest Chavez-Vilchez (ECLI:EU:C:2017:354). Zij zal bij de IND wel moeten aantonen dat zij daadwerkelijk voor het kind zorgt (maar meestal is dat het geval).

2. Als het Nederlandse kind erkend wordt door een ouder zonder rechtmatig verblijf, met de nationaliteit van een land buiten Europa. Ook die ouder kan door die erkenning rechtmatig verblijf verkrijgen op grond van het arrest Chavez-Vilchez. De erkenner zal bij de IND wel (onder meer) moeten aantonen dat hij daadwerkelijk voor het kind zorgt.
Niet is uit te sluiten dat in dit kader betalingen aan de erkenner plaatsvinden. Schijnerkenningen zijn een vorm van migratiefraude. Door tot een schijnerkenning over te gaan, worden toelatingsregels omzeild. Daarmee leiden schijnerkenningen tot een aantasting van de integriteit van het toelatingssysteem. Het faciliteren en aangaan van schijnerkenningen kan bovendien gepaard gaan met mensensmokkel en criminele activiteiten, zoals valsheid in geschrift en oplichting. Schijnerkenningen maken daarmee ook slachtoffers en zijn veelal niet in het belang van het kind. Diegenen die op grond van een schijnerkenning verblijfsrecht in Nederland krijgen maken door de schijnerkenning zich schuldig aan fraude en misbruik van wet- en regelgeving. Dit maakt preventie en een stevige aanpak noodzakelijk.

Over de procedure van erkenning

- Het verzoek om erkenning kan worden gedaan bij elke gemeente in Nederland. De ambtenaar van de burgerlijke stand (abs) is binnen de kaders van de wet autonoom in de afweging om een akte van erkenning op te maken. De ambtenaar van de burgerlijke stand kan weigeren een akte van erkenning op te maken op grond van artikel 1: 18c, lid 2 BW.
- Erkenningen gedaan bij buitenlandse autoriteiten worden door de BRP-ambtenaar beoordeeld. Aan de hand van artikel 10:101 BW bepaalt de BRP-ambtenaar namens het gemeentebestuur of de buitenlandse erkenning in Nederland kan worden geregistreerd. Wanneer de abs of BRP-ambtenaar twijfelen of de erkenning een schijnerkenning is, kan een onderzoek ingesteld worden. Er j mag van de burger verwachten dat deze aan het onderzoek meewerkt. Wanneer van een schijnerkenning sprake is, wordt er geen erkenningsakte opgemaakt c.q. de buitenlandse erkenning niet geregistreerd.
- Wanneer achteraf blijkt dat sprake is geweest van een schijnerkenning, kan de registratie ongedaan gemaakt worden of de erkenningsakte vernietigd worden.
- Het is moeilijk om een erkenning weer ongedaan te maken. Ook de procedure tot vernietiging van een Nederlandse erkenning is een langdurig proces waarvan de uitkomst ongewis is. Daarom is het belangrijk om vóór het opmaken van een akte van erkenning of de registratie van een buitenlandse erkenning, scherp te zijn op signalen van misbruik en fraude. Het Openbaar Ministerie kan wegens strijd met de Nederlandse openbare orde, indien de erkenner niet de biologische vader van het kind is, vernietiging van de erkenning verzoeken op grond van artikel 1:205 lid 2 BW. Dit geldt ook als de schijnerkenning in Nederland naar vreemd recht heeft plaatsgevonden (10:6 BW). Ook een buitenlandse schijnerkenning is in strijd met de Nederlandse openbare orde en wordt in Nederland niet

aanvaard (10:101, lid 2, onder c BW). Dat betekent dat er in Nederland geen familierechtelijke betrekkingen ontstaan tussen de schijnerkenner en het kind, ook als de erkenning wel rechtsgevolgen heeft in het land waar hij is gedaan.

Handelingskader.

Door de NVVB is een aantal indicatoren opgesteld die kunnen duiden op een schijnerkenning. Deze zijn beschikbaar via de kennissystemen van Burgerzaken.

Indien er op grond van de indicaties het vermoeden ontstaat dat er sprake kan zijn van een schijnerkenning, bestaan de volgende mogelijkheden.

- ***Schriftelijke verklaring***. Er is in het kader van preventie een formulier ontwikkeld waarin de erkenner en biologisch ouder verklaren dat de erkenning niet is/wordt aangegaan met het enkele oogmerk om verblijfsrecht in Nederland (of een ander Europees land) te verkrijgen voor één van de ouders.
- ***Inwinnen informatie bij andere gemeente of ketenpartner***. De erkenning kan bij vermoeden van misbruik in het kader van nader onderzoek niet worden ingeschreven in de BRP of worden opgemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand. In het kader van het nader onderzoek kan bij de ketenpartners of andere gemeente informatie worden ingewonnen over de erkenner en biologisch ouder.
- ***Nader interview.*** Na afronding van het onderzoek kunnen de erkenner en de biologische ouder worden geïnterviewd waarbij nader wordt ingegaan op de indicatoren voor een schijnerkenning die naar voren zijn gekomen. .

  Het verdient de voorkeur om de betrokkenen gescheiden te interviewen en het interview samen met een collega af te nemen en door te vragen op de antwoorden. Van tevoren kan worden aangegeven dat het indienen van een verzoek om erkenning waarbij een ernstig vermoeden bestaat van een schijnerkenning, kan leiden tot aangifte bij de politie en kan door de ambtenaar van de burgerlijke stand de cautie worden gegeven waarin de geïnterviewde wordt meegedeeld dat hij of zij niet tot antwoorden is verplicht en dient hij of zij erop gewezen te worden dat de informatie die hij of zij geeft gebruikt kan worden om aangifte te doen (oplichting en/of valsheid in geschrifte).

Gegevensuitwisseling en inlichtingen bij ketenpartners

Voor wat betreft gegevensuitwisseling door en naar de IND is de grondslag daarvoor: artikel 107 van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000).

In art. 107 lid 7 Vw 2000 ligt de bevoegdheid voor gegevensuitwisseling ten behoeve van de uitvoering van de Vw en de RWN, dus áán de IND:
"Bestuursorganen zijn bevoegd uit eigen beweging en desgevraagd verplicht Onze Minister de gegevens en inlichtingen te verstrekken die Onze Minister behoeft voor de uitvoering van deze wet en voor de uitvoering van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Deze bestuursorganen kunnen daarbij gebruik maken van het vreemdelingennummer, het burgerservicenummer, bedoeld in artikel 1, onder b, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, en van andere, bij regeling van Onze Minister aangewezen, nummers."

In art. 107 lid 4 Vw 2000 ligt de bevoegdheid dóór de IND van het verstrekken van gegevens en inlichtingen aan bestuursorganen die zij behoeven ter uitvoering van hun taak:
"Uit de vreemdelingenadministratie worden, met uitzondering van gezichtsopnames en de vingerafdrukken, bedoeld in het eerste lid, aan bestuursorganen die gegevens en inlichtingen verstrekt, die zij behoeven voor de uitvoering van hun taak, waaronder in ieder geval gegevens omtrent de verblijfsrechtelijke positie van de vreemdeling en, indien het een gecombineerde

vergunning betreft, de gegevens op basis waarvan kan worden beoordeeld of is voldaan aan de Wet arbeid vreemdelingen."

Op grond van art 107 lid 5 Vw 2000 is het mogelijk om door de IND informatie te delen ten behoeve van onder meer de opsporing en vervolging van strafbare feiten.

Informatie opvragen.

- Informatie over de verblijfsstatus van de aanvrager/erkenner bij de IND ketenservicelijn, te bereiken op [redacted] van 09.00 tot 17.00 uur
- Informatie bij het Adviesbureau van de NVVB, te bereiken op [redacted] van 08.30 tot 17.00 uur en per webformulier (https://adviesbureau.nvvb.nl/).
- Informatie bij afdeling Burgerzaken in de gemeente van de woonplaats.
- Informatie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Kenniscentrum reisdocumenten van de Consulaire Service Organisatie: CSO-RD@minbuza.nl
- Informatie bij de VRIS[1]-officieren van Justitie Openbaar Ministerie : vris@om.nl. Slechts te gebruiken in het geval er sterke aanwijzingen zijn dat er sprake is van een schijnerkenning die zich leent voor vernietiging op grond van 1:205 BW.
- Het team Handhavingsinformatieknooppunt (HIK) van de IND beschikt over een cluster Informatie Knooppunt (IKP). Bij dit IKP worden interne en externe signalen over: fraude, misbruik van verblijfsrechtelijke procedures, migratiecriminaliteit bijeen gebracht. Contact met HIK opnemen kan per mail (IKP@ind.nl) of op werkdagen tussen 08.30 uur en 16.30 uur per telefoon: [redacted]. Als u vertrouwelijke informatie, misbruik of fraude wilt melden aan de IND, gebruik dan ons beveiligd webformulier of bel +31 88-0436663. U kunt hier lezen wat we doen met uw informatie en hoe we deze verwerken.
- Vragen over het nationaliteitsgevolg van een (schijn)erkenning of de vernietiging daarvan, kunnen worden gesteld aan het team Nationaliteitsvraagstukken van de IND: ntv@ind.nl

[1] VRIS staat voor Vreemdelingen in het Strafrecht